

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Ibidem pau- æquales sibi esse apud nos inuenimus: quia qua-
lo inferius. tum credimus, tantum amamus: & quantum a-
mamus, tantum de spe præsumimus. Quisq; enim
fidelis tantum credit, quantum sperat, & amat:
tantum operatur, quantum credit, & amat, & spe-

Ibidem pau- rat. Sed ramen maior spe & fide charitas dicitur,
lo superius. quia cum ad Dei speciem peruenitur, spes & fides
erant, sed charitas permanet: & quia charitas
mater est omnium virtutum, quæ non ideo pos-
fidem & spē ponit, quod ex eis oriatur, sed pos-
illa remanebit aucta. Charitas enim nunquam ex-
cidit. Præmissa autem æqualitas proprie secundū
interiorum actuum intentionem consideranda

1. Cor. 13. c est. Hinc vero quod hic & superius dictum est, sci-
1. Tim. 1. a licet, quod charitas non est ex fide & spe, sed è con-
Lib. de Doc. uerso, videtur obuiare, quod ait Apostolus. Finis
Christi, 1. præcepti est charitas de corde puro, & conscientia
cap. 40. in bona & fide non ficta. Quod exponens Aug. Cor
principio. accepit pro intellectu, & conscientiam pro spe.
Qualis inquit charitas est finis præcepti procedens
de corde puro, id est de puro intellectu, ut nihil ni-
hi Deus diligatur, & conscientia, i. de spe bona, &
fide non ficta, i. simulata. Non ergo charitas fidem
& spem, sed fides & spes charitatem præcedere vi-
dentur. Hoc ergo ea ratione traditum intellige,
non quod fides & spes causa vel tempore charita-
tem omniū bonorum matrem præcedat: sed quia
charitas sine illis in aliquo esse nō pōt, sed illa sine
charitate possunt esse: quamuis nō sit p'a fides vel
spes sine charitate. Ideo ergo ex fide & spe proce-
dere dicitur charitas, quia nulli prouenit sine istis.

DE SPE, QVID SIT.

DISTINCT. XXVI.

De spe.

Est autem spes virtus, qua spiritualia & æterna
bona speratur, id est, cum fiducia expectantur.
Est enim spes certa expectatio futuræ beatitudi-
nis, veniens ex Dei gratia & meritis præcedenti-
bus v
vel re
Sine
præs
Et
Aug.
vi de
none
Quo
vel qu
sting
iam r
rerur
la, &
ritar
dimu
cred
turur
des &
se qu
piter
mini
rum
bona
pert
Re
P
in C
diu
rute
bea
ati
ang
spe
pla
bu

bus vel ipsam spem, quam natura præ charitatis,
vel rem speratam, id est, beatitudinem æternam.
Sine meritis enim aliquid sperare, non spes, sed
præsumptio dici potest.

De quibus sit spes.

B

Et sicut fides, ita & spes est de inuisibilib. Vnde In Enchirid. Aug. Fidem appellamus earum rerum, quæ non cap. 8. ad fid-
videntur, De spe quoq; dicitur, Spes quæ videtur, nem.
non est spes. Quod enim videt quis, quid sperat? Rom. 8. e
Quod attinet ad non videre vel quæ creduntur, Ib:dem pau-
velquæ sperantur, fidei speique commune est. Di- lo superius.
stinguitur tamen fides à spe, sicut vocabulo, ita et. Ibidem ad
iam rationali differentia. Est enim fides malarum Cap. 8.
rerum & bonarum: quia & bona creuntur & ma-
la, & hoc fide bona non mala. Est n. fides & præte-
ritarum rerum, & præsentium, & futurarum. Cre-
dimus enim mortem Christi, quæ iam p̄terit:
credimus cessionē, quæ nunc est. Credimus ven-
turum ad iudicandum, quod futurum est. Item fi-
des & futurarum rerum est, & alienarum. Nam &
se quisque credit esse copisse, nec fuisse utiq; sem-
piternum: & alia atque alia non modo de alijs ho-
minibus multa, quæ ad religionem pertinent, ve-
rum etiam de angelis credimus: Spes a. non nisi
bonarum rerum est, nec nisi futurarum, & ad eum
pertinentium, qui earum spē gerere perhibentur.

Redit ad præmissam questionem, scilicet, an fides & spes
in Christo fuerint.

C

Post hoc supereft inuestigare, vtrū fides & spes S. pra. dīb.
in Christo fuerint: vnde tractat⁹ iste sumpsit exor- 43.
dium. Quibusdam nō indocte videtur fidem vir-
tutem & spem in eo non fuisse, sicut in sanctis iam
beatificatis, vel in angelis non sunt, & tamen san-
cti credunt & sperant resurrectionem futuram, &
angeli eandem credunt: nec tamen in eis fides vel
spes virtus est: quia & Deo per speciem contem-
plando, fruuntur: & in Dei verbo resurrectionem

Rr 4

futu-

*I. Cor. 13. d.**I. Cor. 13. d.**Ibidem d.**Iohn. 17. a.**Psal. 30.*

De charita-
te quantum
ad eum es-
sentiam &
+ efin. 110. è.

futuram siue iudicium, non per speculum in æni-
gmate, sed præclarissime inspiciunt. Si enim, quia
credunt resurrectionem futuram, ideo verum est
eos fidem habere: ergo ea consummata post iudi-
cium similiter & fidem habere dicentur, qui cre-
dent eam præteritam. Sed sicut tunc credent, nec
tamen fidem, quæ fidelis facit, habebunt: quia non
credent absque scientia, quæ non erit ænigmati-
ca, sed per speciem: ita & modo credunt, & sperant
resurrectionem: nec tamen fidem habent, quia
credo cognoscunt. Venit enim eis, quod perfe-
ctum est, & euacuatum est, quod ex parte est. Ve-
nit enim cognitione, & euacuata est fides. Venit spe-
cies & desit spes. Ita & Christus in quo fuerunt
bona patri, credidit quidem & sperauit resurre-
ctionem tertia die futuram, pro qua & patrem o-
rauit: nec tamen fidem virtutem & spem habuit,
quia non ænigmaticam & secularem, sed clarissi-
mam de ea cognitionem habuit: quia non perfe-
ctius eam cognouit præteritam quam intellexit
futuram. Sperauit tamen Christus, sicut in Psal.
ait, In te Domine speravi: nec tamen fidem vel
spem virtutem habuit, quia per speciem videbat
ea, quæ credebat. De antiquis vero patribus, qui
apud inferos vñq; ad passionem tenebantur, non
incongrue dici potest, quod fidem & spem vir-
tutem habuerunt: quia credebant & sperabant se
visuros Deum per speciem, qualiter eum tunc non
videbant: quia non patuit eis cognitione Dei per
speciem ante passionem Christi: qua consumma-
ta, à fide transierunt ad speciem.

DE CHARITATE QVA DILIGITVR DEVS ET

proximus, quæ in Christo & in nobis est.

DISTINCT. XXVII. A

CVmautem Christus fidem & spem non habue-
rit, dilectionem tamē habuit in quantum ho-
mo tantam, quæ maior esse non valet: quia ex-
chari-